

власної освітньої траєкторії здобувачів освіти, професійного розвитку освітян та вдосконалить і підвищить ефективність і якість надання освітніх послуг.

Список використаної літератури

1. Єльнікова Г. В. Наукові основи розвитку управління загальною середньою освітою в регіоні : монографія. К.: ДАККО, 1999. 303 с.
2. Мармаза О. І. Менеджмент в освіті: дорожня карта керівника. Х.: Основа, 2007. 448 с.
3. Рябова З. В. Маркетингові дослідження в управлінні навчальним закладом. *Теорія та методика управління освітою*. 2011. № 5.

Руслан БЕРЕЗОВСЬКИЙ

*аспірант кафедри місцевого самоврядування
та розвитку територій*

*Навчально-наукового інституту публічної служби
та управління, ДУ «Одеська Політехніка»*

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСВІД ФУНКЦІОНУВАННЯ ОРГАНІЗАЦІЙ ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА В ДЕРЖАВНО-ГРОМАДЯНСЬКОМУ ПАРТНЕРСТВІ ЯК ОСНОВА ЗАПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙ

Тези підготовлено в межах наукової теми «Сучасні інновації в системі публічного управління в умовах глобалізаційних ризиків та кризових явищ» і стосуються аналізу сучасного розуміння інновацій в сфері публічного управління та адміністрування. Концепція спільні інновації з внутрішніми зацікавленими сторонами передбачає спільне врядування громадян, державних службовців, громадських організацій та політиків до розробки, створення, виконання та оцінки державної політики та послуг.

В країнах ЄС неурядові організації (громадські об'єднання) та організоване громадянське суспільство роблять вагомий внесок в розвиток демократії та дотримання прав людини. В демократичному суспільстві повноваження на прийняття рішень надаються обраним представникам, які забезпечують виконання своїх рішень через державні виконавчі органи на національному або місцевому рівнях. Якщо повноваження, відповідальність та ресурси передаються на рівень місцевої влади для формування політики та розподілу ресурсів, важливо, щоб прийняття рішень базувалося на правильних політичних принципах та ефективних процесах планування [1].

Враховуючи новітні європейські демократичні тенденції управління на місцях, величезну роль у вирішенні проблем місцевого значення та визначенні векторів місцевого розвитку відіграють організації громадянського суспільства, які покликані ефективно представляти та захищати інтереси членів територіальних громад, зокрема – у відносинах з органами місцевого самоврядування та місцевими органами виконавчої влади [3].

Організації громадянського суспільства – це добровільні громадські формування, створені на основі єдності інтересів для спільної реалізації громадянами своїх прав і свобод. Метою їх створення не може бути отримання прибутку. Об'єднання громадян є незалежними від державної влади та можуть функціонувати у формі політичної партії або громадської організації. Окрім прямо передбачених законом механізмів співпраці влади та громадськості, останні можуть використовувати цілий ряд інших інструментів, які дозволять максимально залучити громаду до процесу прийняття важливих рішень в процесі запровадження інновацій [3].

Громадські організації повинні визнаватися органами місцевої влади як основні канали участі, через які можуть бути представлені інтереси громадян. Органи місцевої влади повинні визнавати, що громадські організації є вільними та незалежними організаціями щодо своїх цілей, рішень та діяльності. Вони мають право діяти незалежно та підтримувати точку зору, яка відрізняється від позиції органів влади, з якими вони можуть співпрацювати по інших питаннях [10].

В країнах Європейського Союзу виокремлюється певна роль організацій громадянського суспільства в розробці політики держави з певного питання на рівні партнерства з розподіленням відповідальності, а саме [2]:

1) захист інтересів – неурядові організації порушують актуальні для громади питання, а також актуалізують проблеми та потреби конкретної групи. Зазвичай, ці питання та проблеми не регулюються на рівні законодавства або не вирішуються на політичному рівні. Роль громадської організації полягає в наступному:

- вплив на керівників до безпосереднього прийняття рішення (голосування);
- здійснення моніторингу з метою оприлюднення інформації щодо того, чи досягла реалізована політична ініціатива очікуваних від неї результатів;

2) підвищення рівня поінформованості – громадські організації діляться своїми оцінками та позиціями з місцевими органами влади, а також виступають у ролі каналів поширення інформації серед громадян, що передбачає:

- інформування всіх зацікавлених осіб (зокрема, громадян) про процес розробки політики;
- інформування зацікавлених осіб про політичне рішення та його можливі впливи;
- зосередження на наданні інформації, роз'яснення переваг і недоліків, а також впливу політичних рішень;

3) експертиза та консультації – експертний аналіз і дослідження сприяють актуалізації певних питань для влади та суспільства, а також виробленню основних підходів до вирішення наявних проблем, які стосуються наступного:

- надання аналізу та проведення дослідження щодо актуальних питань, а також заяви про додаткові пріоритети, що мають бути включені до порядку денного;

- надання детального аналізу для інформування та впливу на керівників;

4) інновації – розробка нових рішень і підходів, а також демонстрація того, як вони можуть бути включені до порядку денного, це стосується наступного:

- пропозиції рішень актуальних проблем шляхом застосування нових підходів, практичних рішень, нових моделей, які сприятимуть вирішенню актуальних питань і задоволенню інтересів конкретних груп населення;

5) надання послуг – громадські організації як ключові учасники процесу вироблення політики можуть пропонувати альтернативні або нові послуги для громадян, що передбачає:

- вклад у розробку політики з урахуванням потреб конкретних зацікавлених осіб, а також створення умов для їх задоволення;

- громадська організація – один із ключових учасників реалізації ініціативи, зазвичай, несе головну відповідальність за результати;

- відповідальність за проведення моніторингу результатів з точки зору їх якості, ефективності та стабільності;

б) контроль передбачає:

- відстеження процесів розробки політики з метою стимулювання його прозорості, а також забезпечення максимального врахування інтересів громадян;

- відстеження процесу прийняття рішень, забезпечення його демократичності, прозорості та ефективності;

- оцінка та забезпечення того, аби політика реалізовувалася відповідно до визначеного плану, без негативних наслідків;

- оцінка досягнення результатами політики початково поставлених задач.

Отже, в результаті подальших досліджень вважаємо за доцільне зробити акцент на трансформаційних змінах в процесі запровадження інновацій з визначенням ризиків та шляхів їх подолання на основі державно-громадянського партнерства. Акценти будуть зроблені на ризиках, які охоплюють соціально-економічну та політичну сферу і стосуються сучасних проблем спільної діяльності органів публічної влади та громадськості в рамках партнерства.

Список використаної літератури

1. Участь громадськості у процесі прийняття рішень на місцевому рівні: посіб. – К.: Ленвіт, 2012. 64 с. URL: <https://cutt.ly/XKGLjMH>
2. Divjak T., Forbici G. The future evolution of civil society in the European Union by 2030. *Document information*. 2017. URL: <https://cutt.ly/6KGLtvB>
3. Hummel, S., Pfirter, L., Roth, J., & Strachwitz, R. G. *Understanding Civil Society in Europe: A Foundation for International Cooperation*. (IFA Edition Culture and Foreign Policy). Stuttgart: IFA (Institut für Auslandsbeziehungen). 2020. URL: <https://cutt.ly/hKGGK4hb>

Дар'я БІЛА

*аспірантка кафедри державного управління
і місцевого самоврядування,
НТУ «Дніпровська політехніка»*

МОЛОДІЖНА ПОЛІТИКА: ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСВІД ДЛЯ УКРАЇНИ

Сьогодні молодіжна політика в Україні стає пріоритетним напрямом діяльності органів публічного управління, власне як і в більшості європейських країн. Кожна європейська держава має свою стратегію для надання молоді можливостей для власної реалізації та отримання досвіду, які дозволять їй інтегруватись у суспільство, бути активними та відповідальними його членами та рушійною силою майбутніх змін. Молодіжна політика ряду європейських країн ґрунтується на правах молодої людини і демократичних стандартах, орієнтована на можливості залучення молоді в їх розробку і реалізацію, що створює умови для навчання, можливостей і досвіду, тому ця тема є актуальною. А для України ефективна молодіжна політика – це прояв європейського цивілізаційного вибору, фактор боротьби із окупантом й повоєнного відновлення нашої країни, що додатково підсилює актуальність цієї публікації.

Враховуючи значущість цієї проблеми, широке коло науковців досліджують питання формування і реалізації молодіжної політики. Так, серед фундаментальних досліджень у галузі публічного управління, що стосуються молодіжної політики, вирізняються роботи таких знаних дослідників, як Є. Бородин, О. Вишнеvsька, М. Канавець, О. Кулініч, В. Мамонова, Н. Метьолкіна, В. Омельчук, В. Орлов, І. Парубчак, К. Плоский, Н. Сорокіна, Р. Сторожук, Т. Тарасенко, І. Хожило, І. Хохрякова, Ю. Шевцова та ін. Однак, вивчення європейського досвіду соціалізації молоді через залучення її до активної участі у роботі європейських структур не можна вважати остаточно завершеним, ця тема надто мінлива й потребує постійної наукової роботи. Отже, «...динамічний розвиток українського суспільства ставить на порядок денний нові суспільні виклики» [1, с. 37].

Упродовж останніх 30-ти років в Україні було сформовано законодавчу основу з питань «соціального становлення та розвитку молоді, утворено центральні і місцеві органи виконавчої влади, які забезпечують формування та реалізацію державної молодіжної політики, створено мережу установ і закладів для молоді, розроблено та забезпечено виконання державних і регіональних молодіжних програм, запроваджено механізм підтримки молодіжного руху та різних категорій молоді» [1, с. 37]. Від самого початку поступу України у формуванні нормативного забезпечення молодіжної політики і молодіжної роботи одним із джерел законодавчих ініціатив молоді та для молоді в Україні були і залишаються міжнародні документи, законодавство і програми ЄС, а також досвід найбільш успішних в ініціюванні і розробленні змісту молодіжної політики держав, таких, як Швеція, Німеччина, Австрія і Франція. Проте існують істотні відмінності у розрізі різних країн, це стосується ступеню розвитку та діяльності молодіжних рухів та організацій, які залежать від рівня впливу у суспільстві традиційних політичних сил та громадських організацій, їх здатності відповідати вимогам часу, відкритості суспільства до новацій, рівня політичної культури влади та громадян тощо. Хоча спільна риса – гуманність, правовий і рівний підходи, притаманні всім національним законодавчим нормам щодо молоді. Тому вважаємо за необхідне враховувати, що